

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีกระบวนการวิจัยและสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะในการประกอบกิจการ และขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 118 แห่ง จำนวน 118 คน โดยแบ่งเป็น ผู้ประกอบการโรงงานขนาดใหญ่ (L) จำนวน 23 แห่ง โรงงานขนาดกลาง (M) จำนวน 40 แห่ง และโรงงานขนาดเล็ก (S) จำนวน 55 แห่ง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาลิ่งแวดล้อม ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาลิ่ง

สิ่งแวดลอม ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแกไขปัญหาสิ่งแวดลอม และด้านการร่วมติดตาม ประเมินผล โครงการหรือกิจกรรมป้องกันปัญหาสิ่งแวดลอม แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

เนื้อหาแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ โรงงาน อุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการประกอบกิจการ และขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ มีลักษณะเป็นคำถาม แบบมีคำตอบให้เลือก (check list) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแกไขปัญหา สิ่งแวดลอมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จำนวน 40 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งครอบคลุมบทบาทหน้าที่ของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ในด้าน 1) การมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดลอม 2) การมีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแกไขปัญหา สิ่งแวดลอม 3) การมีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแกไขปัญหาสิ่งแวดลอม และ 4) การมีส่วนร่วม ประเมินผล โครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแกไขปัญหาสิ่งแวดลอม ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา สิ่งแวดลอม และการมีส่วนร่วมป้องกันและแกไขปัญหาสิ่งแวดลอมของผู้ประกอบการ โรงงาน อุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัย สร้างขึ้นให้มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (open-ended form) จำนวน 5 ข้อ เพื่อให้ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม เขียนแสดงความคิดเห็น ได้โดยเสรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวจากโครงการบัณฑิตศึกษา เพื่อไปขออนุญาตจากนิคม อุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มประชากร ตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองในบางส่วน และอีกบางส่วนได้ขอให้ผู้ช่วย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นกลุ่มประชากร ในกรณีที่ผู้วิจัย ไม่สามารถไปเก็บข้อมูลได้ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้ทำการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความ สมบูรณ์ ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดย

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงนับความถี่ และหา ค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) หลังจากนั้นแปลค่าเฉลี่ยเป็นระดับการมีส่วนร่วม โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มประชากรสองกลุ่ม ซึ่งจำแนกโดยตัวแปร เพศ โดยใช้ค่าที (t-test)

4.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มประชากรสามกลุ่มซึ่งจำแนกโดยตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการประกอบกิจการ และขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ โดยใช้ค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่าง จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการ LSD (Fisher's Least Significant Difference)

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นคำถามชนิดปลายเปิด โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ของคำตอบที่ได้จากความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงจัดหมวดหมู่ของคำตอบตามประเด็นสำคัญเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วเจงนับความถี่และนำเสนอแบบพรรณนาความ (description) ตามลำดับ จากความถี่มากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

จากแบบสอบถามที่แจกออกไปทั้งหมด 118 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนมา 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชายร้อยละ 56.8 และ เพศหญิงร้อยละ 43.2 สำหรับด้านอายุ พบว่า ช่วงอายุที่มีมากที่สุดคือ 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาได้แก่ 31 – 35 ปี 41 – 45 ปี และ 25-30 ปี ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 21.2 และ 18.6 และ 16.1 ตามลำดับ ส่วนช่วงอายุที่น้อยที่สุดคือ มากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 สำหรับระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาได้แก่ ระดับอนุปริญญา/ปวส. สูงกว่าปริญญาตรี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 21.2 15.3 และ 14.4 ตามลำดับส่วนผู้ที่มีการศึกษาน้อยที่สุดได้แก่ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.5 ด้านสถานภาพการสมรส พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สมรสแล้ว คิด

เป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาได้แก่ สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 41.5 สำหรับระยะเวลาในการประกอบกิจการ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ประกอบกิจการในระยะเวลา 10 ปี หรือ สูงกว่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมาได้แก่ 2-3 ปี 4-5 ปี และ 6-7 ปี ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 18.6, 16.1 และ 15.3 ปี ตามลำดับ ส่วนขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ พบว่าส่วนใหญ่ เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมาได้แก่อุตสาหกรรมขนาดกลาง ซึ่งมีอยู่ ร้อยละ 33.9 ส่วนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีอยู่เพียง ร้อยละ 19.5 เท่านั้น

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี

1. การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ใน 4 ด้าน พบว่า ในภาพรวม ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$ S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมในระดับมาก 3 ใน 4 ด้าน โดยด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$ S.D. = .83) รองลงไปคือ ด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.75$ S.D. = .82 และ $\bar{X} = 3.60$ S.D. = .81 ตามลำดับ) มีเพียงด้านเดียวเท่านั้นที่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งได้แก่ ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.20$ S.D. = .78)

2. การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ในแต่ละด้าน ได้ข้อสรุปดังนี้

2.1 ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวม ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$ S.D. = .78) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยข้อที่ 2 ซึ่งกล่าวว่า ท่านเคยเห็นพนักงานหรือประชาชนทิ้งขยะที่เป็นสารไม่ย่อยสลาย หรือย่อยสลายยากลงสู่สิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสูงสุด ($\bar{X} = 3.50$ S.D. = 1.03) และข้อที่ 4 ซึ่งกล่าวว่า ท่านเคยพบปัญหาเกี่ยวกับก๊าซ หรือสารเคมีรั่วไหลออกจากโรงงาน มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.85$ S.D. = 1.14)

2.2 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวม ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$ S.D. = .81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับมาก 8 ใน 10 ข้อ โดยพบว่า ข้อที่ 20 ซึ่งกล่าวว่า ท่านวางแผนป้องกันปัญหาเกี่ยวกับสุขอนามัยที่เกิดจากร้านอาหารที่อยู่ในโรงงาน มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมสูงสุดซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$ S.D. = .85) และพบว่า มี 2 ใน 10 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลางซึ่งได้แก่ ข้อที่ 14 ซึ่งกล่าวว่า ท่านมีการวางแผนป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการรั่วไหลของก๊าซหรือสารเคมีจากโรงงาน ($\bar{x} = 3.47$ S.D. = .99) และข้อที่ 16 ซึ่งกล่าวว่า ท่านมีการวางแผนป้องกันปัญหาที่ทำให้พนักงานมีสายตาศึกผิดปกติจากการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.50$ S.D. = .95) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 14

2.3 ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$ S.D. = .93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ประกอบการโรงงาน มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกๆข้อ อยู่ในระดับมาก โดย ข้อที่ 30 ซึ่งกล่าวว่า ท่านตรวจตรา ดูแลการบริการของร้านอาหารที่อยู่ในโรงงานให้มีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมดำเนินการสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$ S.D. = .91) ส่วนข้อที่ 24 ซึ่งกล่าวว่า ท่านดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษของ ควันไฟ หรือสารเคมี จากโรงงานทันที เพื่อมิให้เกิดมลพิษทางอากาศ มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่ำที่สุดแต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$ S.D. = 1.01)

2.4 ด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า ในภาพรวมผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีส่วนร่วมร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$ S.D. = .82) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกๆ ข้อ อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยพบว่า ข้อที่ 37 ที่กล่าวว่า ท่านติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำ คูคลอง มีการเน่าเสีย จากการปล่อยน้ำเสียของโรงงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$ S.D. = .91) และข้อที่ 35 ที่กล่าวว่า ท่านติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหามลพิษทางเสียง จากเครื่องจักรในโรงงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด แต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$ S.D. = .97)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

1. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมที่มี เพศ ต่างกัน ซึ่งทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่า t (t-test) ปรากฏว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มี เพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตามตัวแปรกลุ่ม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะในการประกอบกิจการ และขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ ซึ่งทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ปรากฏผลวิเคราะห์ดังนี้

2.1 กลุ่มอายุ พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ผู้ประกอบการ โรงงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมในด้านการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า การมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกันคู่ใด ที่มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตนิคมอุตสาหกรรม แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบ โดยวิธีการของ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

2.2.1 ในภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และ ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับ สูงกว่าปริญญาตรี และ ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับ อนุปริญญา/ปวส.กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาในระดับสูง

กว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.3 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2.4 ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับ อนุปริญญา/ปวส. กับผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆ พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 สถานภาพการสมรส พบว่า ผู้ประกอบการที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.4 ระยะเวลาในการประกอบกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการต่างกัน การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อมในเขตนิกมอุตสาหกรรมบางพลี ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมด้านการร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม

และด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบว่า มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการทดสอบ ด้วยวิธีการของ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

2.4.1 ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 1 ปี หรือต่ำกว่า กับผู้ประกอบการโรงงานที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 2-3 ปี 4-5 ปี และ 8-9 ปี มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 2-3 ปี กับ ระยะเวลาในการประกอบกิจการ 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี กับระยะเวลาในการประกอบกิจการ 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 8-9 ปี กับระยะเวลาในการประกอบกิจการ 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4.2 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 2-3 ปี กับผู้ประกอบการโรงงาน ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 8-9 ปี มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 10 ปี ขึ้นไป มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่นๆพบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4.3 ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 2-3 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแวล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผู้ประกอบการโรงงานที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 2-3 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานที่มีระยะเวลาในการ

ประกอบกิจการ 6 – 7 ปี มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 8 – 9 ปี มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 4-5 ปี กับผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ 10 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆพบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบต่างกันมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สำหรับด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และด้านการร่วมติดตามประเมินผล โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ดังนั้น เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่จึงทำการทดสอบ ด้วยวิธีการของ LSD (Fisher's Least Significant Difference) ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

2.5.1 ในภาพรวม พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงาน ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ ขนาดเล็ก กับขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5.2 ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.5.3 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่าผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบขนาดกลาง กับขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2.5.4 ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า การมีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมที่

มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ ขนาดเล็ก กับขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้ประกอบการ
โรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมดำเนินการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

**2.5.5 ด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหา
สิ่งแวดล้อม** พบว่า การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการโรงงาน
อุตสาหกรรมที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบขนาดกลาง กับขนาดใหญ่ มีส่วนร่วมด้านการ
ร่วมติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

3. สรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุดในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย ข้อที่ 1 ควรจัดตั้งถังขยะเพิ่มตาม
ป้ายรถเมล์ในเขตนิคมอุตสาหกรรม และตั้งถังขยะตามจุดให้เห็นชัดเจน ทุกๆ 100 เมตร ควรคัดแยก
ประเภทขยะก่อนทิ้ง และคัดแยกขยะก่อนขนย้าย (n = 12 ราย)

3.2 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอากาศเป็นพิษ ข้อที่ 1 ควรสวมใส่หน้ากาก
ป้องกันขณะปฏิบัติงาน (n = 8 ราย)

3.3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสียงดังเกินกฎหมายกำหนด ข้อที่ 1 ควรอบรม
ให้ความรู้เกี่ยวกับมลพิษทางเสียงแก่พนักงาน และกำหนดให้ใส่ที่ปิดหูทุกครั้งที่เข้าทำงานที่มีเสียง
ดัง (n = 12 ราย)

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ปัญหาน้ำเสีย ข้อที่ 1 ทุกโรงงานต้องมีบ่อดักไขมัน
ควบคุมน้ำที่ปล่อยจากโรงงาน และทำการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ท่อระบายน้ำ (n = 12 ราย)

3.5 ด้านการป้องกันและแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ ความไม่ปลอดภัย ความไม่เป็น
ระเบียบเรียบร้อย ข้อที่ 1 ควรจัดระเบียบในโรงงาน สร้างสวนสาธารณะ มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
และดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ (n = 12 ราย)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ของผู้ประกอบการโรงงาน
อุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่ง
สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาพร ศรีสถิตย์ธรรม (อ้างถึงใน ศิริวุฒิ เนียมวัฒนะ, 2547, หน้า 32)

ที่ศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราม ทิพย์รส (2547, บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของพนักงานบริษัท เอ็นอีซี โทคิน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด ในการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา พบว่า พนักงาน บริษัท เอ็นอีซี โทคิน อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม คณะกรรมการชุมชน หรือพนักงานบริษัท ต่างมองเห็นความสำคัญและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม และต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของตนเอง คนในโรงงานอุตสาหกรรม ในบริษัท หรือในชุมชน

2. การร่วมรับรู้ปัญหาของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ในการวิจัยเรื่องนี้ พบว่า มีร่วมรับรู้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระชัย ไกรกังวาร (2544, หน้า 77) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย คือ ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และปัจจัยด้านสังคมและจิตวิทยา ได้แก่ ปัจจัยด้านการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องขยะมูลฝอยและการรักษาความสะอาด และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องขยะมูลฝอยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จะร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและให้ความสำคัญในเฉพาะอาณาบริเวณที่เป็นเขตโรงงานของตนเองเท่านั้น ดังนั้นในการที่จะร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่อยู่เกินขอบเขตความรับผิดชอบ เป็นสิ่งที่อาจไม่อยู่ในความสนใจมากนักและอาจจะเป็นการก้าวก่ายกับความรับผิดชอบของผู้อื่นได้

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการประกอบกิจการ และขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายได้ ดังนี้

3.1 เพศ พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ ตันดิธรรม (2542, หน้า 276) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในการกำจัดขยะ ผลการศึกษาพบว่า เพศ เป็นปัจจัยด้านบุคคลของประชาชนที่ไม่ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนแตกต่างกัน

รวมทั้งงานวิจัยของ บุญเชิด หนูอ้อม (2542, หน้า 6) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ผลการศึกษา พบว่า เพศ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่ทำให้เกิดแตกต่างในการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งผู้ประกอบการ ประชาชน หรือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล แม้จะมีเพศต่างกัน ก็สามารถที่จะมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้เช่นเดียวกัน

3.2 อายุ พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ ดันตระกูลไชย (2545, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ต่อการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งพบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้ประกอบการ หรือประชาชนกลุ่มอายุต่างๆ ย่อมมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้เช่นเดียวกัน

3.3 ระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับรายด้าน ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พบว่า การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวุฒิ เนียมวิadhanะ (2547, หน้า 37) ที่ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการอนุรักษ์แม่น้ำเจ้าพระยา ในเขตเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่ดี เป็นคุณสมบัติส่วนตัวที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ รามทิพย์รส (2547, บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของพนักงานบริษัท เอ็นอีซี โทकिन อิลเกทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัดในการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการศึกษา มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของพนักงาน ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ประกอบการ คณะกรรมการชุมชน หรือพนักงานบริษัท ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน อาจมีความคิดเห็นหรือ

จิตสำนึกในการรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

3.4 สถานภาพสมรส พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีสถานภาพการสมรส ต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเชิด หนูอิม (2542, หน้า 6) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพสมรส เป็นปัจจัยที่ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างในการมีส่วนร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม หรือปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นนักบริหารและเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาของสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นอย่างดี ดังนั้นแม้จะมีสถานภาพสมรสต่างกัน แต่การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมก็ไม่แตกต่างกัน

3.5 ระยะเวลาในการประกอบกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีระยะเวลาในการประกอบกิจการ มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุพชาติ เดิมทานาม (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู ที่มีต่อการจัดการระบบสาธารณสุขของบริษัทร่วมกับบริษัท โกลบอลยูทิลิตี้ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งพบว่า ระยะเวลาในการประกอบกิจการ และระยะเวลาในการทำงานในนิคมอุตสาหกรรมบางปู ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ผลงานวิจัยดังกล่าวไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชน คงสวัสดิ์ (อ้างถึงใน ราม ทิพย์รส, 2547, หน้า 15) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม บริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และพบว่า ระยะเวลาที่อยู่อาศัย มีผลให้ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม บริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดแตกต่างกัน กล่าวคือ ระดับการมีส่วนร่วมจะผันแปรตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมมีสถานะทางสังคมที่สูง แม้จะมีระยะเวลาในการประกอบการต่างกัน ก็ต้องปฏิบัติอยู่ภายใต้กฎระเบียบ และสภาพแวดล้อมเดียวกัน ในการดำเนินกิจการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี จึงมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด มีความเป็นอิสระมากกว่า แต่ก็มิชอบทบาทและความรับผิดชอบน้อยกว่าผู้ประกอบการ เนื่องจากการอยู่อาศัยเป็นเวลานาน อาจได้รับผลกระทบมากกว่า ผู้ที่อยู่อาศัยภายในระยะเวลาสั้นๆ จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

3.6 ขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ พบว่าโดยภาพรวม ผู้ประกอบการ โรงงาน อุตสาหกรรม ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบต่างกัน มีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ด้านการร่วมวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้านการร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และด้านการร่วมติดตามประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญชาติ เดิมทานาม (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู ที่มีต่อการจัดการระบบสาธารณสุขปโภคของ บริษัท โกลบอลยูทิลิตี้ เซอร์วิส จำกัด ซึ่งพบว่า ปัจจัยในด้านประเภทของกิจการ ไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีขนาดของอุตสาหกรรมที่รับผิดชอบ หรือประเภทของกิจการต่างกัน มีความรับผิดชอบหรือภาระงานในลักษณะเดียวกัน จึงทำให้การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนิคมอุตสาหกรรมบางพลีหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม

1.1 การนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ควรมีมาตรการส่งเสริมการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลีให้สูงขึ้น โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับสาขตา และการได้ยินของพนักงานในโรงงานและปัญหาเกี่ยวกับมลพิษทางเสียงของเครื่องจักรในโรงงานที่มีเสียงดังเกินกฎหมายกำหนด ทั้งนี้เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าการร่วมรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี 2 ข้อนี้มีค่าเฉลี่ย 2.98 และ 3.01 ตามลำดับ นอกจากนี้การรับรู้ปัญหาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด ซึ่งน้อยกว่าด้านอื่นๆ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

1.2 ควรมีหน่วยงานหรือบุคลากรเฉพาะที่รับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของการนิคมอุตสาหกรรมบางพลี เพื่อติดตามตรวจสอบการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ

1.3 การนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ควรทำข้อตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อร่วมมือกันจัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ให้กับพนักงานของโรงงานอุตสาหกรรมและประชาชนที่อยู่โดยรอบ หรือถ้ามีอยู่แล้วก็ควรยึดถือว่าโครงการด้านนี้เป็นภารกิจที่สำคัญ เนื่องจากพนักงานส่วนใหญ่ของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางพลี มีที่อยู่อาศัยในอาณาบริเวณของการเคหะแห่งชาติบางพลี ซึ่งสร้างเป็นแฟลตโครงการบ้านเอื้ออาทร 1-4 จึงสามารถเข้าร่วมโครงการได้อย่างสะดวก

1.4 การนิคมอุตสาหกรรมบางพลี ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการวางแผนดำเนินงานและประเมินโครงการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการรั่วไหลของก๊าซหรือสารเคมีจากโรงงานให้มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาในเรื่องนี้มีค่าเท่ากับ 2.85 เท่านั้น ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด ถึงแม้ว่าปัญหานี้จะไม่เคยปรากฏในเขตนิคมอุตสาหกรรมเขตบางพลีมาก่อนก็ตาม แต่ถ้าหากมีความผิดพลาดหรือบกพร่องเกิดขึ้นจะเป็นอันตรายต่อพนักงานและประชาชนที่อยู่บริเวณนั้นเป็นอย่างยิ่ง ดังกรณีที่เกิดขึ้นในเขตนิคมบางตาพูด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมทุกเขตนิคมอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อมระหว่างเขตนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมในเขตนิคมอุตสาหกรรม ในจังหวัดสมุทรปราการ กับจังหวัดอื่นๆ

2.4 ควรศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น